

OBSAH

	PŘEDMLUVA	5
1	PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA – I.	7
	Zahájení moderní chemické války	
1.1	PRELUDIUM K CHEMICKÉ VÁLCE	17
1.1.1	Francie	17
1.1.2	Velká Británie	21
	<i>Výzkum toxických látek – Dundonaldův návrh</i>	
1.1.3	Německo	22
	<i>Nielspulver – Kakodylchlorid – Xylylbromid a další látky na bázi brómu</i>	
1.2	VRAŽEDNÝ CHEMICKÝ ÚTOK	27
1.2.1	Projekt Desinfektion	27
	<i>Fritz Haber a jeho idea – Zkoušení</i>	
1.2.2	Černý den u Ypres	32
	<i>Přípravy na chemický útok – Příprava druhého úseku na chemický útok – Spojenecké zpravodajské informace o chystaném chemickém útoku – Německá válečná propaganda – Provedení vlnového útoku – Výsledky</i>	
1.2.3	Pokračování vlnových útoků v bitvě u Ypres	46
	<i>Chronologie – Historický význam</i>	
2	PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA – II.	51
	Základna chemické války	
2.1	INSTITUCIONALIZACE CHEMICKÉ VÁLKY	53
2.1.1	Mobilizace chemického průmyslu	54
	<i>Německá chemická mobilizace – Rakousko-uherská chemická mobilizace – Francouzská chemická mobilizace – Britská chemická mobilizace – Italská chemická mobilizace – Ruská chemická mobilizace – Chemická mobilizace v USA</i>	

2.1.2	Německo	61
	<i>Vojenská organizace – Ústav císaře Viléma pro fyzikální chemii a elektrochemii</i>	
2.1.3	Velká Británie	64
	<i>Domácí organizace – Organizace na frontě – Výzkumná zařízení</i>	
2.1.4	Francie	69
2.1.5	Rusko	72
	<i>Založení Chemického výboru – Chemické jednotky – Ochrana proti chemickým zbraním</i>	
2.1.6	Itálie	77
2.1.7	Spojené státy	78
	<i>Chemická služba v zámoří – Bojová chemická služba (Chemical Warfare Service)</i>	
2.1.8	Koaliční kooperace	82
	<i>Armády Dohody – Centrální mocnosti</i>	
2.2	BOJOVÉ CHEMICKÉ LÁTKY	84
2.2.1	Dusivé látky	85
	<i>Zavedení fosgenu, difosgenu a chlorpikrinu</i>	
2.2.2	Všeobecně jedovaté látky – krevní jedy	88
	<i>Zavedení kyanovodíku – Zavedení bromkyanu a chlorkyanu</i>	
2.2.3	Dráždivé látky	92
	<i>Slzotvorné látky – Dráždivé aerosoly</i>	
2.2.4	Zpuchýřující látky	97
	<i>Zavedení yperitu německou armádou – Yperit v armádách Dohody – Zavedení lewisitu</i>	
2.2.5	Rostlinné jedy a toxiny	105
2.2.6	Insekticidy	106
2.2.7	Shrnutí produkce toxických chemikálií	107
	<i>Německo – Francie – Velká Británie – Rusko – Itálie – Spojené státy</i>	
3	PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA – III.	115
	Způsoby vedení chemické války	
3.1	PROSTŘEDKY CHEMICKÉHO NAPADENÍ	117

3.1.1	Vlnové útoky	118
	<i>Německé vlnové útoky na východní frontě – Pokračování německých vlnových útoků na západní frontě – První spojenecký vlnový útok (Britové u Loos) – Pokračování britských vlnových útoků – Francouzské vlnové útoky – Ruské vlnové útoky – Vlnové útoky ostatních zemí</i>	
3.1.2	Plynomety	132
3.1.3	Minomety	135
3.1.4	Dělostřelectvo	139
	<i>Chemické granáty – Německá taktika – Taktika armád Dohody</i>	
3.1.5	Chemické ruční granáty a puškové střely	153
3.1.6	Chemické zbraně a letectvo	155
	<i>Letecká chemická válka (obavy a plány) – Zprávy o použití chemické letecké munice</i>	
3.1.7	Chemické zbraně na vedlejších frontách	158
	<i>Gallipoli – Turecko-ruské soupeření – Soluňská fronta – Palestina</i>	
3.2	MASKOVÁNÍ DÝMEM A ZÁPALNÉ PROSTŘEDKY	162
3.2.1	Maskování dýmem	162
3.2.2	Zápalné prostředky	165
	<i>Zápalná letecká munice – Zápalná dělostřelecká munice – Zápalné miny – Zápalné ruční granáty a pěchotní munice – Plamenomety</i>	
3.3	BIOLOGICKÉ (BAKTERIOLOGICKÉ) METODY BOJE	170
3.3.1	Biologické sabotáže	171
3.3.2	Použití bakteriologických zbraní v poli	175
3.4	PROTICHEMICKÁ OCHRANA	176
3.4.1	Ochrana dýchacích cest	177
	<i>Německo – Velká Británie – Francie – Rusko – Spojené státy</i>	
3.4.2	Ochrana kůže	192
3.4.3	Kolektivní protichemická ochrana	193
	<i>Zápalné hranice – Protichemické úkryty</i>	
3.4.4	Ochrana služebních zvířat	196
	<i>Ochranné masky – Jiné ochranné prostředky</i>	

3.4.5	Detekce a analýza	197
3.4.6	Dekontaminace, očista osob a terapie.	201
	<i>Dekontaminace – Terapie</i>	
3.5	VÝSLEDKY CHEMICKÉ VÁLKY 1915–1918	203
3.5.1	Účinnost chemických zbraní.	203
	<i>Zdravotnické ztráty – Psychologický účinek chemických zbraní</i>	
3.5.2	Shrnutí vojenského významu chemických zbraní.	208
	<i>Taktický a operační význam chemických zbraní – Základní principy vedení chemické války</i>	
4	MEZIVÁLEČNÉ OBDOBÍ – I.	213
	Tajné chemické války a Ženevský protokol	
4.1	PROBLÉMY CHEMICKÉHO ODZBROJENÍ	215
4.1.1	Mírové konference v Paříži	215
	<i>Problémy chemického odzbrojení Německa</i>	
4.1.2	Zákaz používání chemických zbraní.	219
	<i>Konference ve Washingtonu – Ženevský protokol – Pokračování jednání o zákazu chemických zbraní</i>	
4.2	TAJNÉ CHEMICKÉ ZBROJENÍ V NĚMECKU.	224
4.2.1	Zájem o chemické zbraně.	224
	<i>Výzkum bojových chemických látek</i>	
4.2.2	Chemický průmysl	227
	<i>Firma Hugo Stoltzenberg – Založení IG Farben</i>	
4.2.3	Vývoj ochranných masek	232
4.2.4	Zárodky chemického vojska.	233
4.2.5	Problematika biologických a toxinových zbraní.	234
4.3	ITÁLIE	236
4.3.1	Chemické vyzbrojování	236
4.3.2	Koloniální válka v Libyi.	237
4.4	VELKÁ BRITÁNIE.	238
4.4.1	Vojenský chemický program	239
4.4.2	Intervence v Rusku.	242
4.4.3	Vazíristán	248
4.4.4	Válka v Mezopotámii	251
4.5	FRANCIE.	255

4.5.1	Chemické zbraně	255
4.5.2	Biologické a toxinové zbraně	256
4.6	CHEMICKÁ VÁLKA V MAROKU	257
4.6.1	Chemické vyzbrojování Španělska	258
4.6.2	Používání chemických zbraní	259
	<i>Španělské chemické útoky – Francouzské chemické útoky – Oběti chemické války</i>	
4.7	RUSKO – SOVĚTSKÝ SVAZ	264
4.7.1	Založení chemické služby Rudé armády	265
4.7.2	Občanská válka a zahraniční intervence	266
	<i>Používání chemických zbraní – Zápalné jednotky Rudé armády v době občanské války</i>	
4.7.3	Reforma chemické služby	272
	<i>Chemický výbor a Vojenská chemická správa</i>	
4.7.4	Výzkum a vývoj chemických zbraní	276
	<i>Institut chemické obrany – Výzkum vojenského použití bojových chemických látek</i>	
4.7.5	Výroba bojových chemických látek	280
4.7.6	Stav chemické výzbroje	283
4.7.7	Testování chemických zbraní	285
	<i>Biokontrola</i>	
4.7.8	Spolupráce s Německem	288
	<i>Projekt Bersol – Projekt Tomka</i>	
4.7.9	Chemické zbraně proti basmačům	294
4.7.10	Riziko chemické války s Čínou	296
4.7.11	Biologické a toxinové zbraně	297
4.8	SPOJENÉ STÁTY	298
4.8.1	Zápas o chemickou službu	298
4.8.2	Výzkum chemických zbraní	300
4.8.3	Změna orientace	304
4.9	JAPONSKO	306
5	MEZIVÁLEČNÉ OBDOBÍ – II.	309
	Nové objevy a nové chemické války	
5.1	NĚMECKO	312
5.1.1	Otevřené přípravy na válku	312

	<i>Vznik chemického vojska – Vývoj reaktivních zbraní – IG Farben a jeho role při vyzbrojování Německa</i>	
5.1.2	Bojové chemické látky první generace	318
	<i>Organizace výzkumu – Zaměření výzkumu – Výroba bojových chemických látek první generace</i>	
5.1.3	Bojové chemické látky druhé generace	324
	<i>Objev tabunu – Objev sarinu</i>	
5.1.4	Obsazení Rakouska a Československa	330
5.2	VELKÁ BRITÁNIE	334
5.3	FRANCIE	337
5.4	SOVĚTSKÝ SVAZ	339
5.4.1	Rozvoj chemického vojska	339
5.4.2	Výzkum a vývoj chemických zbraní	341
	<i>Některé zajímavé projekty – Pokračování biokontroly</i>	
5.4.3	Výroba bojových chemických látek	345
	<i>Mezinárodní kontakty a zpravodajství</i>	
5.4.4	Prostředky chemického napadení	348
	<i>Munice hlavnového dělostřelectva – Letecké prostředky – Útočné prostředky chemického vojska – Vývoj reaktivních střel</i>	
5.4.5	Poznámka k protichemické ochraně	354
5.4.6	Biologické a toxinové zbraně	355
5.5	ITÁLIE A CHEMICKÁ VÁLKA V ETIOPII	356
5.5.1	Příprava na chemickou válku	357
5.5.2	Průběh chemické války	358
	<i>Cíle a způsoby používání chemických zbraní – Propaganda – Množství a rozsah použití chemických zbraní – Příklady chemických útoků</i>	
5.6	ŠPANĚLSKÁ OBČANSKÁ VÁLKA	369
5.7	SPOJENÉ STÁTY	373
5.8	JAPONSKO A ZAČÁTEK CHEMICKÉ VÁLKY V ČÍNĚ	376
5.8.1	Chemická výzbroj	377
	<i>Prostředky chemického napadení – Prostředky protichemické ochrany – Organizace přípravy na chemickou válku</i>	
5.8.2	Použití chemických zbraní	382

4.5.1	<i>Chemická válka proti Číně – Zahraniční rozvědky – Schopnost</i>	
4.5.2	<i>čínských armád vést chemickou válku</i>	
5.8.3	Biologické a toxinové zbraně	389
6	DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA – I.	391
	Chemické zbraně a Blitzkrieg	
6.1	ZAHÁJENÍ VÁLKY V EVROPĚ	394
6.1.1	Vpád německých vojsk do Polska	395
	<i>Rozhodnutí o výstavbě továrny na výrobu tabunu</i>	
6.1.2	Západní fronta a pád Francie	398
6.1.3	Polský a francouzský průmysl v rukou IG Farben	401
6.1.4	Hrozba německé invaze na Britské ostrovy	403
	<i>Chemické zbraně proti invazi – Oheň proti invazi</i>	
6.2.	CHEMICKÝ ARZENÁL TŘETÍ ŘÍŠE	408
6.2.1	Barbarossa	408
	<i>Blokáda Leningradu – Britské varování – Chemické zbraně</i>	
	<i>na Krymu – Zvýšení produkce bojových chemických látek</i>	
	<i>– Chemické zbrojení po bitvě u Stalingradu – Další rozvoj</i>	
	<i>reaktivního dělostřelectva – Zprávy o německých</i>	
	<i>chemických zbraních v Bělorusku</i>	
6.2.2	Pokračování výzkumu nervově paralytických látek	430
	<i>Objev somanu</i>	
6.2.3	Zázračné zbraně	435
6.2.4	Celkový arzenál chemických zbraní.	442
6.2.5	Dýmová munice a zápalné zbraně	445
	<i>Dýmová munice – Zápalná munice - Plamenomety</i>	
6.2.6	Vybrané problémy protichemické ochrany	448
	<i>Detekce – Výzkum impregnačních látek – Výzkum antidota</i>	
	<i>proti otravám nervově paralytickými látkami</i>	
6.2.7	Biologické a toxinové zbraně	453
6.3	CHEMICKÝ ARZENÁL SOVĚTSKÉHO SVAZU	457
6.3.1	Období před Velkou vlasteneckou válkou	457
	<i>Finská neboli zimní válka – Další vojenské operace</i>	
6.3.2	Chemické vojsko a výzkum chemických zbraní.	462
	<i>Hlavní vojenská chemická správa – Vědecko-výzkumný</i>	
	<i>chemický institut – Nervově paralytické látky</i>	

6.3.3	Chemická výzbroj Rudé armády	467
	<i>Výroba bojových chemických látek a munice – Prostředky chemického napadení</i>	
6.3.4	Použití chemických zbraní	473
	<i>Odveta za Adžimuškaj – Partyzánská válka</i>	
6.3.5	Dýmotvorné a zápalné prostředky	475
	<i>Dýmotvorné prostředky – Zápalné zbraně</i>	
6.3.6	Biologické a toxinové zbraně	480
6.4	CHEMICKÝ ARZENÁL BRITSKÉHO SPOLEČENSTVÍ. .	481
6.4.1	Velká Británie	481
	<i>Stav chemické výzbroje – Plány na použití chemických zbraní – Spolupráce se Spojenými státy</i>	
6.4.2	Kanadský chemický program	485
	<i>Organizace přípravy na chemickou válku – Produkce chemického materiálu</i>	
6.4.3	Australský chemický program	488
	<i>Organizace přípravy na chemickou válku – Chemické sklady v Austrálii – Poznámka o britských chemických skladech v jiných částech Oceánie a Asie</i>	
6.4.4	Výzkum nových bojových chemických látek	492
6.4.5	Testování chemických zbraní	495
	<i>Testování chemických zbraní v Austrálii</i>	
6.4.6	Strategické bombardování Německa a zápalné zbraně	498
6.4.7	Biologické a toxinové zbraně	500
	<i>Otrávené šipky – Antraxové pumy – Sabotážní prostředky – Spolupráce Velké Británie s Kanadou v oblasti biologického výzkumu</i>	
6.4.8	Herbicity	505
6.4.9	Poznámky k protichemické ochraně	506
7	DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA – II.	509
	Stupňování chemického zbrojení	
7.1	JAPONSKO	511
7.1.1	Chemický arzenál	511
7.1.2	Ofenzivní používání chemických zbraní	513

	<i>Pokračování chemické války v Číně – Chemické zbraně proti britským a americkým jednotkám</i>	
7.1.3	Dýmotvorné prostředky a zápalné zbraně	519
	<i>Dýmotvorné prostředky – Standardní zápalná munice a plamenomety – Zápalné balony</i>	
7.1.4	Přípravy na ofenzivní biologickou válku	521
	<i>Organizace a zaměření výzkumu – Polní testy a expedice – Zhodnocení biologického programu</i>	
7.2	CHEMICKÝ POTENCIÁL USA	526
7.2.1	Výzkum a vývoj chemických zbraní	528
	<i>Vojenský chemický výzkum – Spolupráce armády s civilními institucemi – Testování chemických zbraní na polygonech – Poznámka k testování chemických zbraní na lidech</i>	
7.2.2	Chemické zbrojení	536
	<i>Výroba bojových chemických látek – Chemická munice</i>	
7.2.3	Ochranné prostředky.	540
7.2.4	Plánování použití chemických zbraní.	544
	<i>Plány na evropském válčišti a vylodění v Normandii – Plány na středozezemním válčišti a nehoda v Bari – Tichomořské válčiště – Sklady chemických zbraní v Asii, Austrálii a Tichomoří</i>	
7.2.5	Maskovací dýmy.	553
	<i>Dýmotvorné prostředky – Používání dýmotvorných látek v operacích</i>	
7.2.6	Zápalné zbraně	556
	<i>Napalm – Zápalná munice – Bombardování Německa a Japonska – Plamenomety – Použití plamenometů ve válce proti Japonsku a Německu – Od netopýřích zápalných pum k jadernému bombardování</i>	
7.2.7	Biologické a toxinové zbraně	564
7.2.8	Rostlinné a živočišné jedy	567
	<i>Ricin a jiné substance – Drogy pravdy a stimulanty</i>	
7.2.9	Plány na použití herbicidů proti Japonsku	571
7.2.10	Insekticidy	573
	<i>Boj proti malárii – Látka DDT</i>	

8	DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA – III.	577
	Chemie táborů smrti	
8.1	PLYNOVÉ KOMORY	579
8.1.1	Vývoj metody zabíjení	579
	<i>Oxid uhelnatý – Zavedení Cyklonu B</i>	
8.1.2	Cyklon B.	583
	<i>Základní charakteristika Cyklonu B – Produkce Cyklonu B a zásobování</i>	
8.1.3	Souvislosti	587
	<i>Povstání ve varšavském ghettu v roce 1943 – Vyhlazovací tábory na území Jugoslávie – Severní Afrika, Blízký a Střední východ</i>	
8.2	CHEMICKÉ EXPERIMENTY NA VĚZNÍCH A ZAJATCÍCH	590
8.2.1	Experimenty německých vědců a lékařů	590
	<i>Pokusy v koncentračním táboře Natzweiler-Struthof – Aktivity Ústavu císaře Viléma pro elektrochemii a fyzikální chemii – Sachsenhausen, Neuengamme, Osvětim, Lublin – Problém pokusů s nervově paralytickými látkami – Pokusy s otrávenými střelami – Pokusy s rostlinnými drogami</i>	
8.2.2	Experimenty japonských specialistů.	597
	MÍSTO DOSLOVU	601